

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Konec nemški krizi.

Ministerske krize so na Nemškem jako redke prikazni, zlasti krize, katere so prouzročili parlamentarni boji. Zadnja takšna kriza začela se je pred dobrim tednom in takoj vzbudila splošno pozornost, kajti politični svet ve iz izkušnje, da se pruski ministri ne dajo ugnati v kozji rog tako lahko, kakor drugod, ker je prusko ustavno življenje zelo omejeno in se ne da razširiti tako, da bi bil parlament jedini odločujoči faktor.

Dne 17. t. m. vršil se je v Berlinu krouski svet, da uvažuje odločni odpor vsega meščanstva nemškega proti nameravani reformi ljudskega šolstva ukrene dalnje korake. In pri tej priliki ostavil je nemški cesar na cedilu stvarnika novega šolskega zakona grofa Zedlitz in njega najodličnejšega zagovornika državnega kancelarja grofa Caprivija. Kako se je to zgodilo, tega seveda ni moči izvedeti, toliko je pa gotovo, da je nemški cesar definitivno zavrgel načrt šolski reformi vzlic temu, da sta zastavila za njega ugodno rešitev grof Caprivi in grof Zedlitz ne samo ves veliki svoj upliv, nego tudi svoj politični renomé in vzlic temu, da je bila temu načrtu v pruskem deželnem zboru večina gotova. Od cesarja desavouirana ministra zagovarjala sta svojo predlogo v pruskem deželnem zboru jako rezko in z vso tisto klasiško brezobzirnostjo, s katero postopajo nemški mogočniki vselej tedaj, kadar vedo, da jim je cesar v zaslombo. Tudi cesar sam ni prikrival svoje naklonjenosti tej prodlogi, saj so znani že od prej njega pretirana konservativna načela, a navzlic temu odnehal je sedaj on. Kakšni uplivi so ga spravili na to pot, kdo bi mogel to dognati? Volja narodova mu ni toliko važna, da bi jo v oholi svoji trmoglavosti dosti upošteval, sodi se pa, da so cesarja resno svarili nekateri južnonemški vladarji, kateri imajo v svojih državah in državicah živih dokazov zato, da je stranka ultramontanecv zlasti v šolskih rečeh uprav nezasitna. Ta svarila so bržkone šolski predlogi nasprotujočega finančnega ministra Miquela vspodbodila, da je znova začel boriti se proti njim in sicer uspešno; izpremembra cesarjevega nazora pa je primorala grofa Caprivija in Zedlitz, da sta podala svojo ostavko.

Grof Caprivi je skoro nenadomesten in glasila trojni zvezi pripadajočih vlad poudarjajo z nekim posebnim naglasom, da bi Caprivijev odstop oškodil izdatno moralni ugled te zveze in skupne interese združenih držav. To je spoznal tudi nemški cesar in zastavil vse svoje moči, da ohrani Caprivija na njega sedanjem mestu. Kot vojak, vajen brez-pogojne poslušnosti, udal se je končno Caprivi volji cesarjevi, seveda ne zlahka, čemur če ni čuditi. Kdo je voljan žrtvovati osebno in politično svojo veljavo hudomušnosti in izpremenljivosti vladarjevi? Kdo je voljan prevzeti ministerstvo, ako si je v svesti, da ga bode morda cesar že pri prvi priliki ostavil in javno zavrnil? Caprivi vé dobro, da je njega ugled zelo oškodovan in ako se je odločil ostati vzlic temu na svojem mestu, storil je tole iz udanosti do cesarja in države in v nadi, da se bode mogel kmalu popolnoma umakniti. Brezpogojno se pa tudi pokornosti vajeni vojak Caprivi ni udal; stavil je namreč uvet, da naj mesto njega kdo drugi prevzame predsedstvo pruskega ministerstva, on pa da ostane samo državni kancelar in pruski minister unanjih zadev. Cesar vsprejel je ta pogoj in pozval na mesto pruskega ministerskega predsednika grofa Botha Eulenburga, jako konservativnega aristokrata in gladkega diplomata, katerega zmatra javno mnenje za presumptivnega naslednika grofu Capriviju.

Oče šolski predlogi, naučni minister grof Zedlitz, moral se je seveda umakniti popolnoma. Cesar vsprejel je njegovo ostavko z običajnimi milostnimi frazami. Naslednik grofu Zedlitzu še ni imenovan; čujejo se sicer razna imena, a naj že pride na to mesto kdorkoli, prva zadača mu bode zavreči načrt za reformo ljudskega šolstva, kateri je to krizo prouzročil.

S tem, da prevzame grof Eulenburg predsedstvo pruskega ministerskega sveta, ustvarjena je v pruskem deželnem zboru nova situacija. Konservativno-klerikalna večina, katera je bila doslej trdna zaslomba vladi, ne more biti vesela, ako se jej odvzame to, kar je terjala kot plačilo za svojo udanost; ali pa bode zato stopila v opozicijo proti vladi, tega ni mogoče prorokovati. Gotovo je, da

se vlada ne misli naslanjati samo na liberalne stranke.

Splošno zanimanje pa je obrnjeno na razmerje mej državnim kancelarjem in novim ministerskim predsednikom. Doslej bil je državni kancelar v družbi sedemnajstih drugov tudi zastopnik pruskih interesov v zaveznem совету, a odslej bodo vsi ostali zastopniki pruski dobivali svoje informacije od ministerskega predsednika in utegnulo bi se primeriti, da bodo ti zastopniki zagovarjali stališče, diametralno nasprotujoče stališču državnega kancelarja. Nemški politiki, poznavajoči razmere, mislijo, da je tako razmerje povsem nemogoče in da bode grof Caprivi prej ali slej primoran umakniti se tudi kot kancelar grofu Eulenburgu.

Ta začasna rešitev nemške ministerske krize prepričala bode morda tega ali onega zagovornika trojne zveze, da so razmere na Nemškem tako zmedene, da se na to našo zaveznico ni v vsakem slučaju zanašati s popolnim zaupanjem.

Deželni zbor kranjski.

(VIII. seja, dne 24. marca 1892. leta.)

Seja prične se ob polu 11. uri. Prečita in potrdi se zapisnik zadnje seje. Došle peticije izroče se finančnemu odseku. Istotako izroče se poročila deželnega odbora: 1. s katerim se predlagajo ustanovnih zakladov računski sklepi za leto 1890. in proračuni za leto 1892; 2. glede projektovane zgradbe mostu čez Savo pri Smledniku; 3. glede delne preložitve Žužembersko-Kočevske okrajne ceste v Žužemberskem cestnem okraju; 4. glede uvrstitve mostu pri Zgornjem Kašlju mej stavbe okrajnih cest in glede uravnave Ljubljance nad mostom, in 5. glede razdelitve podpor dovoljenih od države in dežele za po raznih uimah poškodovane finančnemu odseku v poročanje.

Posl. Hribar poroča v imenu finančnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora § 5. marg. št. 13., glavna bilanca loterijskega posojila mesta Ljubljanskega za l. 1890 in o proračunu za l. 1891 in 1892.

Po tukajšnjem mestnem magistratu predloženo glavno bilanco mestnega loterijskega posojila za

LISTEK.

Jan Amos Komensky.

Dne 28. marca bode tristo let, kar se je v Nivnicah blizu Ogerskega Broda na Moravi rodil začetnik moderne pedagogike in oče na principu razumnosti osnovane ljudske šole, slovansk veleum, čegar ime pozna in slavi vsi civilizovani svet, Jan Amos Komensky.

Stariši Komenskemu so bili precěj imoviti. Očetu je bilo ime Martin, materi pa Ana. Bratov ni imel Komenski, pač pa troje sester.

Že kot dvanajstleten dečko izgubil je Komensky stariše svoje in prišel v hišo varuha, ki pa zanj ni dosti skrbel, kajti šele v šestnajstem svojem letu začel je Komensky učiti se latinski, in sicer v šoli v Ivančicah, kjer se je odločil za bogoslovsko študije. V Ivančicah mudil se je Komensky samo dve leti, kajti ponudila se mu je prilika potovati v društvu in na troške plemenitaša Kanovica, katere prilike se je Komensky z veseljem poprijel. Leta 1611. upisal se je Komensky na gimnaziju v Herbornu na Nasavskem ter potem studiral teologijo v Heidelbergu, zakaj „češki bratje“, katerim je pripadal Komensky, niso radi hodili na

vseučilišče v Pragi, katero je bilo v rokah utrakvistov, sekti Husitov. Zvršivši bogoslovsko nauko v Heidelbergu, šel je Komensky po tedanji navadi zopet na potovanje in sicer v Holandsko. V Amsterdamu — poznejšem svojem zavetišču — mudil se je delj časa ter odtod šel na Angleško. Vrnivši se v Heidelberg, obolel je Komenski nevarno, a ozdravivši, šel je l. 1614. peš v svojo domovino, na Moravo, kjer je na željo češkega velikaša Karla Žerotina prevzel vodstvo šole v Přerovu, katero je temeljito preosnoval ter uvel mimo klasičnih nauk tudi nekatere realije. L. 1616. postal je Komensky duhovnik in prišel v Fulnek kot propovednik in šolski vodja ter tu preživel — kakor pravi sam — najlepša leta svojega življenja v krogu svoje rodbine, žene in dveh otrok. V Fulneku izdal je Komensky tudi prvi svoj spis nabožne vsebine. Mirno to življenje pa je trajalo le štiri leta. Nesrečna bitka na Beli gori (8. novembra 1620.) in nje grozne posledice čutil je tudi Komensky. Španski vojaki pridrveli so tudi na Moravo, opustošili vso deželo in požgali Fulnek. Komensky je izgubil vse svoje imetje, tudi dragoceno svojo knjižnico ter moral bežati k svojemu zaščitniku Karlu Žerotinu. Vzlic veliki neizgodi, ki je zadela Komenskega, ohranil si je ta takšen duševni mir, da je mogel spisati neko-

liko nabožnih knjig ter preložiti psalme Davidove na češki jezik. — Kuga, verna spremljevalka velikih vojsk, vzela je Komenskemu ženo in otroka. V največji bedi, zapuščen od vseh, stanoval je Komensky v neki samotni kočici in spisal tu najlepši svoj pesniški proizvod: „Labirint sveta in raj srca“, katero delo so Nemci nekoliko let pozneje izdali tudi v svojem jeziku. To delo je velike jezikovne in literarne važnosti; o svojem času je bilo tako priljubljeno, da češki bratje, primorani zapustiti domovino svojo, niso soboj ponesli drugega ničesar, nego sveto pismo in „Labirint“.

V tem delu se ne moremo prečuditi smelemu vzletu pesniške fantazije, iskrenemu čustvu in zrelem nazorom o svetu. Dramatsko živo opisujejo nam pesnik svoje potovanje po svetu, na katerem sta ga spremljevala gospod „Vsevé“ in gospa „Prevara“ in na katerem potovanju se je mogel prepričati, da vse, kar biva, je ničevno, da izvira le iz samoljubja, da pa prave sreče ni nikjer; zdvajajoč čuje glas, ki mu veléva: „Povrni se, od koder si prišel, v svoje srce in zapri vrata za soboj.“ Iz začetka mu besede niso jasne, ali kmalu spozna njih pravi pomen: v lastnem srci je raj, je sreče dom, do njega pa se pride po poti udanosti do Boga in pravem kristijanstvu.

leto 1890 in njega proračuna za leti 1891 in 1892 je deželni odbor pregledal ter jih z vsemi postavki v redu našel.

Glavna bilanca posojilnega zaklada, odštevši račun izgube in dobička, kaže v pasivih 1.613.570 gld. 89 kr., v aktivih 1.537.277 gld. 19½ kr., torej nedostatka 76.293 gld. 69½ kr., kateri se je v primeri z lanskim letom z 80.296 gld. 45 kr. zmanjšal za znesek 4002 gld. 75½ kr.

Ta nedostatek se bode pričakovaje jednako povoljnega uspeha kakor letos, pri obrestovanju s 4%, v 13 letih popolnoma odpravil.

Ako se dalje primerja pokritje anujitetnega računa v znesku 69.459 gld. 67½ kr. z loterijskim posojilom v znesku 1.471.875 gld., je razvideti, da se je isto s 471%, torej v primeri z amortizovalnim načrtom za 0,21% višje obrestovalo.

Specijalna rezerva je koncem leta 1890 narasla na 25.227 gld. 17 kr.

Stanje obligacij iznaša koncem leta 1890 v zlati renti 160.000 gld. ali po kursni vrednosti 106,95 = 171,120 gld.

Predloženi proračun posojilnega zaklada za 1891 kaže potrebščine 72.217 gld., pokritja 73.818 gld. 26 kr., torej presežka za 1501 gld. 26 kr., dočim oni za leto 1892 izkaže potrebščine 72.696 gld. 52 kr., pokritja 72.785 gld. 70 kr., torej presežka za 89 gld. 18 kr.

Glavna bilanca vzame se na znanje, isto tako proračuna za l. 1890 in 1892.

Na nekatera uprašanja posl. Luckmannu glede uknjiženja stroškov za zgradbo vojašnice in vedovoda odgovori poročevalec Hribar, da je proračun tako sestavljen, kakor je bil vedno poprej, tudi takrat, ko je narodna stranka še bila v manjšini v mestnem zastopu. Dolg mesta nahaja se za beležen na dotičnem mestu.

Posl. Murnik poroča o prošnji županstva v Poljanah za podporo za napravo vodnjakov in nakup brizgalnice. Prošnja se izroči deželnemu odboru v rešitve.

Posl. Kersnik poroča v imenu finančnega odseka o prošnji meščanov v Krškem za oprostitev mostarine na deželnem mostu čez Savo na Krškem. V daljnjem svojem poročilu navaja uzroke, kateri so napotili finančni odsek, da stavi nastopni predlog:

1.) Prošnja meščanov Krškega mesta za znižanje mostarine se odkloni.

2.) Deželnemu odboru se naroča, pripraviti na podlagi vsaj jednoletnih dohodkov do prihodnjega zasedanja nov znižan tarif za mostarino na Krškem mostu, s katero bode pokriti stroške vzdrževanja, režije ter obresti in dvajsetletno amortizacijo za zgradbo mosta od dežele plačane glavnice 10.000 gld.

O tem predlogu pričela se je daljša debata.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. marca.

Tristoletnica Komenskega.

K slavnostni seji mestnega zbora Praškega, sklicani v proslavo tristoletnice Komenskega, došli

Ko so bili izgnani češki bratje iz svoje domovine, moral je tudi Komensky vzeti v roke potni les. Dne 8. februarja 1628 l. prišel je z drugimi prognanci v poljsko Lešno blizu šleske meje. Tu mu je bila sreča vsaj toliko mila, da je dobil mesto učitelja na gimnaziji, ustanovljeni po poljem grofu Rafaelu Leščinskem, kateri ga je vzel tudi za odgojitelja svojim otrokom. V tem mestu dovršil je Komensky leta 1632. slavno svoje delo, znano pod naslovom: „J. A. Komenskega didaktika“.

To delo pisal je Komensky v češkem jeziku, a je potem sam preložil na latinski jezik (1637). „da bi to, kar ni moglo koristiti njegovemu narodu, koristilo vsemu svetu.“ — Rokopis tega dela našel je leta 1841. češki učenjak prof. Purkinč v Lošnu ter ga poklonil češkemu muzeju, kjer ga hranijo kot jednega najvažnejših spomenikov češke preteklosti.

Pedagoški nauki, katere je Komensky razložil v tej knjigi strmečemu svetu, so splošno znani, zakaj njih velika večina dobila je praktično veljavo v sedanjih šolah, osnovanih kolikor toliko na Komenskega principih. Zlasti je poudarjati, da se je Komensky prvi upr. tedaj veljavni metodi pouka ter prvi zahteval, da naj se mladina poučuje na podlagi materinega jezika.

so skoro vsi mestni odborniki. Župan dr. Šolc slavil je spomin Komenskega, popisal njegove zasluge za narod češki kakor za znanost sploh ter predlagal, naj dovoli mestni zastop v proslavo tristoletnice tega izrednega moža za šolsko matico češko 5000 gld., in za češko šolo Komenskega na Dunaji 1000 gld.; nadalje naj se imenuje kak trg v Pragi po Komenskem, a v dan 28. marca naj se vse občinske hiše slovesno okičijo z zastavami. Mestni zastop je te predloge vsprejel jednoglasno in z naidušenostjo ter tudi ukrenil poseben protest proti naučnega ministra prepovedi glede šolskih slavnosti Komenskega. Protest naglašja, da se prepove slaviti moža, ki si je baš za šolo pridobil neveljavih zaslug. Uzrokov za to ni, naučni minister storil je to samovoljno in iz mržnje do naroda češkega, baš zato pa protestuje proti temu mestni zbor ter poudarja, da ima ta ukaz vsa svojstva, s katerim se da oškoditi in podkopati ugled naučne uprave. — Tudi na Moravi prepovedali so šolske slavnosti Komenskega. Deželni šolski svet je imel posebno sejo, v kateri je ukrenil prepovedati vso slavnost. Deželni posl. dr. Tuček in z njim skoro vsi češki poslanci v moravskem deželnem zboru stavili so izredno ostro pisano interpelacijo na namestnika kot predsednika deželnemu šolskemu svetu, tirjačoč pojasnila, zakaj se žalijo čustva naroda, ki hoče slaviti spomin velezaslužnega svojega sinu, katerega slavi ves civilizovani svet. Interpelacija upraša, s čim je mogoče utemeljiti to prepoved in hoče li namestnik delati na to, da se razveljavi. Namestnik je bil v seji navzočen, odgovora pa ni dal.

Češka sprava.

V četrtek je bila seja spravnega odseka, h kateri je bil povabljen namestnik, da precizuje stališče vlade glede stavljenih predlogov radi preložitve razprav na negotov čas. Zadnje dni vršila so se v palači grofa Edvarda Palfyja dolga posvetovanja voditeljev veleposestnikov in Staročehov. Zlasti so uvaževali, kaj bi bilo storiti, ako bi vladna izjava v spravi komisiji ustvarila novo situacijo. Sklepi tega posvetovanja so tajni, sicer pa se splošno misli, da bode vladna izjava sicer zagovarjala spravo in tirjala nje izvršitev ali ne s tisto silo, ki stvarja politične konflikte.

Vnanje države.

Bolgarsko-turške razmere.

Bolgarska vlada izdeluje posebno, na turško vlado adresovano spomenico, v kateri pojašnjuje razmere, nastale vsled umora dr. Vulkovića in poudarja, da zadene del krivde, da se je to sploh zgodilo, turško vlado, ki se ni ozirala na razna, od bolgarske vlade jej došla svarila. V spomenici se bode vse natanko navedlo in tudi naglašalo, da je ravnala turška vlada nekorektno, ko je izročila Šišmanova ruskemu konzulu, ker je baje Rusija vsega kriva. S tem je turška vlada vspodbudila še druge nezadovoljneže in jim dala moralno zaslombo. Bolgarska vlada zahteva, naj terja turška vlada, da se jej znova izroči Šišmanov, kar bi bilo nekako zadoščenje za Bolgarsko. Sicer je pa ta spomenica pisana precej rezko in ostro.

Francoski royalisti

združeni so bili doslej s konservativci in imeli pri njih najtrdnjejšo zaslombo. Odkar je začel Vatikan francoski republiki prijaznejšo politiko, to je, odkar je nehal principijelno nasprotovati republikanski državni formi, začela so se tudi mej royalisti in konservativci porajati važna nasprotstva, zakaj konservativni katoliki začeli so se bolj in bolj približevati republiki. Royalisti, uvidevši da je ločitev neizogibna, skušali so jo vsaj zavleči in osnovali katoliško unijo, ali tudi na ta način niso dosegli svojega cilja. Te dni imela je ta unija sejo, v kateri je neki konservativec stavil predlog, da je raz-

Od leta 1627. do 1633. spisal je Komensky mimo imenovanih del, še nekaj drugih pedagoških spisov; sosebno je omeniti latinskega spisa „Janua linguarum reserata“, ki je izšel l. 1631. v Lešnu. Ta knjiga je navod za praktično nazorno učenje latinskega jezika; učenec se seznani najprej s stvarjo samo in si potem zapomni besedo ter se vadi uporabljati jo v praksi. V tej knjigi nagomilil je Komensky do 8000 najpotrebnejših besed ter od njih sestavil do 1000 stavkov.

Ta knjiga se je neizmerno hitro razširila in utemeljila svetovno slavo Komenskega. Celo jezuitje uvedli so jo v svoje šole. Kmalu po latinski izdaji izšli so prevodi v poljskem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku, iz katerih jezikov so bila potem „Vrata“ preložena malone v vse evropske jezike pa tudi v arabščino, perzijsko, turščino in mongolščino. Ker je bila ta knjiga po sodbi Komenskega za začetnike še nekoliko pretežka, spisal je zanje nekak uvod z naslovom „Januae linguarum vestibulum“.

Drugo znamenito delo iz te dobe (1628. do 1633.) je „Informatorij materinski šoli“, v katerem poučuje Komensky matere, kako jim je vzgajati svojo deco do šestega leta, dokler ne začne pohajati šole. To delo je prvo te vrste, in ne Pesta-

poslati v imenu unije oklic na volilce, v katerem bi se pripoznalo stališče papeževe politike in obsodilo stališče francoskih kardinalov. Vodja royalistov, grof du Mun, hotel je stvar zavleči in predlagal, da se razpošiljatev odloži na negotov čas. Ker je unija to odlonila, izstopili so royalisti iz te zveze, kar je na očitno korist republiki.

Nemška kriza.

Ministerska kriza, ki je nekaj časa sem vzbujala splošno pozornost, je rešena. Grof Caprivi ostane državni kancelar in pruski minister vnanjih zadev, na mesto pruskega ministerskega predsednika pa pride konservativni grof Botho Eulenburg. Naučnega ministra grof Zedlitz ostavko je cesar vsprejel a naslednik mu še ni izbran. Imenujejo se sicer razna imena, a kdor koli bo tudi prišel na njegovo mesto, reforma ljudskega šolstva je pa na vsak način uničena. — Javno mnenje ni s to rešitvijo ministerske krize nič kaj zadovoljno; splošno se sodi, da ministerskega predstvedstva ni ločiti od državnega kancelarstva in zato se misli, da je vse to le provizorno, dokler se ne najde bolji modus rešitve.

Dopisi.

Iz Jesenice, 22. marca. [Izv. dop.] Kaj je bilo vzrok, da se nas je več zbralo v ponedeljek zvečer pri gosp. A. Schrey-u, tako so nas zvedavo povpraševali nekateri, koji niso še nič vedeli, da nas zapusti vseobče spoštovani in ljubljani g. Jos. Pleteršnik, tukajšnje železniške postaje predstojnik, brat g. profesorja M. Pleteršnika. Omenjeni gospod prišel je iz Kranjske Gore semkaj ter tukaj služboval tri leta in pol. Na mah si je pridobil srca vseh. Vsak, kdor ga je poznal, moral ga je spoštovati. Nikdar ni nobenemu žal besedice rekel, bodisi proti svojim podložnikom, bodisi proti občanom. Prav žal nam je, da nas zapusti. Vedno ga bomo pogrešali in se ga spominjali. Želimo mu na njegovem novem materijelno boljšem mestu v Podnartu tudi toliko prijateljsko ljubečih src.

V imenu vseh upam si tedaj zaklicati: Bog ga živi še mnogo, mnogo let na novem mestu, zdravega in čvrstega v prospeh našemu narodu.

Pozno v noč razšli smo se s čutom v srci, da tako priljubljenih poštenjakov je v resnici malo.

Dobili smo zdaj novega predstojnika v osebi g. Zelenega. Bog daj, da bi bil tudi on tako priljubljen, vsaj upajmo! Sme se zanesti, da ga bomo spoštovali in mu šli na roko, kolikor nam boče moč.

Še nekaj bi rad omenil in to je državna cesta, koja pelje skozi naš trg. Pretečeni teden smo morali skoraj plavati ali po snežnici ali pa po blatu. Vprašamo dotično oblast, ali ima cestar naročeno, da mora prej daleč od trga sneg raz cesto in sneznico odpeljati, kakor v trgu samem? Mislili smo si že naročiti čoln z Bleda.

Jeden v imenu več Jeseničanov.

Iz spodnje Idrije 22. marcija. [Izv. dop.] V ponedeljek dne 21. t. m. proti 10. uri dopoldne prestrašil je prebivalce tukajšnje vasi plat zvona, klicaje ljudi na pomoč proti ognju. Začelo je goreti tikoma nad vasjo pri posestniku in županu g. Janezu Kendi. Vj hipu je bilo vse poslopje v

➡ Dalje v prilogi. ➡

lozzijeva knjiga „Buch der Mütter“, kakor trdè Nemci.

Baveč se tako temeljito z reformo sodobno pedagogike, začel je Komensky, kar je povsem naravno, tudi premišljati globlje o pojedinih naukah in tako zasnoval svojo „Pansofijo“. Prvi plod tega premišljevanja in dotičnih prirodoslovnih študij je v Lipsku l. 1633. izdano delo „Physicae ad lumen divinum reformatae synopsis philodidacticorum censurae exposita“. — To ni morda naučna knjiga o fiziki, nego navod k prirodni filozofiji kristijanski.

Slava Komenskega razširila se je bila mej tem po vsem svetu in zlasti namera njegova, izdati navod, kako učiti vse vede, zanimala je vse kroge, baveče se z znanostjo. Neki prijatelj Komenskega, živeč na Angleškem, ga je naprosil, naj mu pošlje načrt te „Pansofije“. Komenski ustregel je tej želji in Anglež dal je delce brez vednosti pisateljeve natisniti. Komenskega načrt je bil vsprejet z velikim oduševljenjem in angleški parlament povabil je pisatelja, naj pride v London, da izvrši praktično svoje ideje. Komensky vsprejel je res stavljenju mu ponudbo in šel l. 1641. v London, toda pogajanja zavlekla so se zaradi irskega ustanka tako na dolgo, da je Komensky ostavil Anglijo in se odpravil v Švedsko, kamor ga je bil že delj

plamenu ter je ogenj v kratkem času popolnoma upelil hišo s hlevom in kaščo.

Le veliki srčnosti in trudu na pomoč prišlih vaščanov se je zahvaliti, da je bila rešena živina in z večine tudi raznotero hišno orodje.

Kakor so s posebno velikim naporom pomagali reševati moški, zlasti pa tukajšnji rudarji, jednako pokazale so se tudi ženske neutrudne pri do-
našanji vode.

Z ozirom na to, da je bila cela vas v veliki nevarnosti, prišla je tudi proti poldnevu vrla požarna bramba iz Idrije na pomoč z dvema brizgalnicama ter s tem činom pokazala, da je vedno pripravljena pomagati tudi svojim sosedom v sili požara. Naj bode vsem, kateri so se pri tem požaru trudili reševati in silnemu ognju pot omejiti, izrečena prav prirčna zahvala.

Domače stvari.

— (Vodstvo „Slov. Naroda“) prevzame s prihodnjim mesecem začasno g. dr. Danilo Majaron. Naznanjamo to, da se p. n. dopisniki našega lista lahko tudi naravnost obračajo do imenovanega.

— (Deželni zbor kranjski) ima svojo prihodnjo sejo v torek 29. t. m. Dnevni red naznamo v prihodnji številki.

— (Slovensko gledališče.) Jutri predstavljal se bode znani in zanimivi Ibsenov igrokaz v štirih dejanjih „Nora“. To je poslednja igra pred beneficami, ki se prično bodoči mesec, zato je bode gotovo gledališče prav dobro obiskano. Gledališki list prijavljamo na drugem mestu.

— (Češki klub Ljubljanski) priredi nočjo v Čitalnični dvorani svojim članom in vabljenim gostom slavnost v spomin tristoletnice rojstva Komenskega.

— (Slavni mecen jugoslovanski Strossmayer,) kateremu je „Sokol Ljubljanski“ čestital k imendani, odgovoril je društvu z nastopnim pismom: Slavnemu „Sokolu“ ljubljanskemu čast mi je ovšem izjaviti najtopliju moju hvalo na njegovi krasnoj čestitici k momu imendani. Bog dragi blagoslovio slavnoga „Sokola“ ter dao: da širom čestitoga slovenskoga sveta rodi junačke sokoliče, koji će braniti narodne svetinje izpred napadaja ptica grabilica. Preporučujem se i na dalje ljubavi i molitvi slavnoga „Sokola“, te ostajem sa bratskim pozdravljen Strossmayer, biskup. U Djakovu dne 21. marca 1892.

— (Slovensko gledališče.) Včerajšnja zadnja operna predstava prinesla nam je novost na muzikalnem polji, jednodejansko Wurmbovo, opero „Codrillo“. V celoti izvršila se je opera, o kateri bomo obširneje govorili v prihodnji številki, povoljno. Za danes le nekaj splošnih opazk. Glasba se posluša sicer prijetno, a glavna hiba njena je, da je premalo dramatična, kakor to zahteva sujet, ki je nekako posnet po Vergovi „Cavalleria rusticana“. Prevelika bližina zbora in solistinje na odru škodila je mnogo efektu pripovedi Sante, ker je bil zbor preglašen. Tudi končni kvintet in finale z zborom se na tesnem prostoru in pri slabih aku-

stičnih razmerah dvorane ni mogel razviti, kakor treba. Na večjem odru odpadel bode eden in drugi teh nedostatkov. Gg. Gerbičeva in Daneševa in gg. Bučar in Štamcar rešili so svoje vloge prav dobro, od zbora včeraj ne moremo reči istega, ker je — menda zaradi nepaznosti — jedenkrat nekoliko „zavozil“, čemur se pa ne smemo čuditi, če vzamemo v poštev tesnobo čitalniškega odra, kjer skoro ni prostora za toliko oseb. Gg. Gerbičeva in Daneševa dobili sta krasna šopka in jima je občinstvo večkrat izražalo svojo zadovoljnost, kakor tudi gg. Bučarju in Štamcarju. Akopram „Codrillo“ nima posebne muzikalne vrednosti, utegne vendar v ugodnejših razmerah na večjem gledališkem odru zadoščati našim potrebam in se vzdržati na repertoarju. O igri „Putifarjeva žena“, ki se je prvokrat igrala, ne moremo se izraziti povoljno, kajti pretiravalo se je v igri toliko, da tega nikakor ne moremo odobravati. Taki saltomortali ne spadajo na gledališki oder in igra bi bila tudi brez njih dosegla svoj namen. Tudi glede kostuma bi bilo resno paziti na to, da se ne dogaja več kaj jednacega kakor včeraj. Na malem odru, kjer sta si igralci in gledalec tako blizu, marsikatera reč ni dopuščena, ki bi se na večjem odru ne videla tako nesposobno. O g. Borštnikovi in g. Nigrinovi izraziti se nam je pohvalno, moški igralci pa so pretiravali vsi od prvega do zadnjega, kar je bilo na očitno kvar igri sami, ki že itak ne spada mej najbolje. — i.

— (Predavanje g. ravnatelja I. Šubica v Ljubljanski Čitalnici dne 24. t. m.) privabilo je v Čitalniško dvorano mnogobrojno občinstvo, katero je z živim zanimanjem sledilo govorniku, ki je svoje predavanje dopolnjeval z raznimi slikami in plastičnimi izdelki o predmetih, o katerih je predaval. Preverjeni smo, da bodeta tudi daljna dva predavanja privabila še več občinstva, kar bode gotovo najlepše priznanje za obili trud, ki ga ima g. predavatelj s temi predavanji, katerih prvo je tako zadovoljilo vse navzoče, kar so pokazali z živahnim odobravanjem pri svršetku. Po kratkem uvodu, ki je označil vsebino nameravanih treh predavanj o „Umetnosti in našem domu“, je govornik razložil temeljne pojme o umetnosti, o ornamentiki in o štilih. Za tem je opisaval glavna svojstva raznih slogov, pričeniši s klasičnimi grškimi, ki so nastali že okoli l. 1000 pred Kristom, ko so se preselili Dorci v Peloponez. Načrtal nam je priprosti dorski, ličnejši jonski in bogati korinski slog, potem pa je prešel na sestavljeni rimsko-grški štil ali „compositored“, katerega so si Rimljani izposodili od Grkov, a po svojem razkošnem značaju bujnejše opravili in z ornamentami preobložili. Za klasičnimi slogi je govornik omenjal starokrščanskega sloga, ki se je na vzhodu spremenil v bizantinski štil, omenjal v kratkem romanski slog in potem bolj obširno slikal gotiško dobo, ki je trajala do leta 1500. Za njo je prišla preporodna ali renesanska doba na vrsto, ki se mora prištevati najkrasnejšim vekom v zgodovini človeštva, in ki je rodila največje umetnike vseh časov in narodov. Ko je jela propadati, je nastal barokni

in končno rokoko-slog, tako brezmejen, samovoljen in spriden, kakoršna je sploh bila tedanja doba, ki je dobivala svoja navodila iz pregrešnih dvorov francoskih Ljudevitov. Po francoski revoluciji je nastala doba cesarskega sloga (empire-štil,) ki je suhoparno in utrudljivo posnemala nekdanje Rimce. Z Napoleoni vred je propadel ta dolgočasni štil in od tedaj moderna doba nema posebnega značaja, posebnega sloga. Se bode li rodil, o tem je težko soditi — časi so temu pač neugodni. Lov po zlatu in po materialnih užitkih, nevarne teorije in fantastične sanje o novi uredbi človeške družbe moré boljše čustva in veselje na pravi umetnosti gine od roda do roda, zato pa je sveta dolžnost vsacega, da sodeluje pri vzgoji mladine v umetniškem in lepotnem smislu. S tem zidamo na kulturi naših unukov, sebi pa ustvarjamo neusahljiv vir pravega veselja in prave sreče, ki biva le v umetnosti in onem, kar je v istini lepo.

— (Razstavljen slika.) V prodajalnici gosp. Kolmana razstavljen je po naravi posneta doprsna slika našega domačega kiparja g. Gangla, katero je izdelal domači slikar g. Grilec. Podoba se vredno pridružuje mnogim drugim portretom nadarjenega našega domačega slikarja.

— (Kranjska hranilnica) imela je dne 24. t. m. svoj redni občni zbor. V 71. svojem upravnem letu znašalo je vse premoženje 30.677.087 gld. 81 kr. Za dobrodelne in druge zavode se je votirala svota 33.250 gld. Navajamo samo nekatere večje svote: Nemškemu „schulvereinu“ 5000 gld. za vzdrževanje nemške deške šole, Ljubljanskemu ognjegasnemu društvu 500 gld., društvu za zgradbo sirotišnice v Kočevji 2000 gld., družbi sv. Vincencija 500 gld., Elizabetini otroški bolnici v Ljubljani 400 gld., Ljubljanskemu zavodu za revne 2500 gld., društvu dam krščanske ljubezni 700 gld., obrtni strokovni šoli v Kočevji 500 gld., za glasbeno šolo filharmoničnega društva 600 gld., za šolo „Glasbene Matice“ 200 gld., društvu „Narodna šola“ 200 gld., odboru za napravo oblek revnim šolarjem, ki se je delila v Čitalnici 250 gld., za božičnico nemškega otroškega vrta 250 gld., trgovskemu bolniškemu in pokojninskemu društvu v Ljubljani 300 gld., strokovni obrtni šoli v Ljubljani 800 gld., krajni skupini Ljubljanski nemškega „schulvereina“ 200 gld., odgojišču za male otroke v Ljubljani 200 gld., društvu rudečega križa 300 gld., planinskega društva kranjskemu oddelku 300 gld., prispevek hranilnici za oskrbovanje za starost 3600 gl., društvu zdravnikov na Kranjskem 300 gld. in mnogo manjih zneskov raznim zavodom in šolam.

— (Spomlad.) Lepi spomladanski dnevi izvajajo mnogo mestnega prebivalstva na vse strani v okolico. Seveda ima solnce še mnogo posla, da raztopi povsod snežno odejo. V mestu imeli smo zadnje dni zopet mnogo snežnih plazov in bi bilo le želeči, da se povsod sneg, ki se usipa raz strehe, tudi točno spravlja izpod nog, kar se ne zgodi povsod in ovira deloma celo promet. Le tako bomo kar prej mogoče rešeni zadnjih spominov letošnje izredno snežne zime.

časa vabil ondu naseljeni imoviti Nizozemec Ludovik van Geer. Le-ta, pravi mecen, vsprejel je Komenskega zelo ljubeznivo in ga predstavil švedskemu državnemu kancelarju Oxenstiernu, kateri se je jako zanimal za pedagogiko. Velikemu državniku je bil skromni učenjak izredno všeč in naprosil ga je, naj spiše na podlagi svojih pedagoških nazorov vse potrebne šolske knjige. Komensky je to častno poudbo vsprejel z veseljem, da jej pa more ustreči, preselil se je v zapadno Prusko v mestece Elblag, kjer je ostal šest let, sestavljajoč šolske knjige in zbirajoč gradivo za svojo „Pansofijo“. Tu je spisal Komenski šest učnih knjig za praktično in teoretično učenje latinskega jezika, vrlh tega pa še več nabožnih in etičnih del, katerih najznamenitejše je „Stvaritelj sreče ali umetnost, svetovati samemu sebi.“

Veleznamenita dogodka v Komenskega življenji je bila njegova izvolitev za vladiko verski zadrugi čeških bratov. Leta 1648. umrl je vladika Lomo Justin; mej češkimi brati ni bilo moža, da bi se bil mogel primerjati Komenskemu in zato postavili so ga na čelo cerkvi svoji.

Komensky je bil zadnji vladika čeških bratov. Westfalaki mir uničili je poslednje nade verske te zadruge, kajti zanje niso veljale določbe tega miru.

Komensky pisal je svojemu mecenu in državnemu kancelarju Oxenstiernu gniljiva pisma, a zaman, in s tem je bila pokopana zadnja nada bratov, povrniti se kdaj v domovino. Borni ostanki verske te zadruge ohranili so se vzlic vsem nezgodam še do današnjih dni v Herrenhuthu na Saskem.

Leta 1650. začela se je v življenju Komenskega nova doba. Sin kneza Jurija Rákocyja, Sigismund, povabil je Komenskega, naj pride na Erdeljsko reformovat ondotno šolstvo in ta je res prišel na jesen tistega leta v Saros-Patak (Blatni Potok) kjer je knez Sigismund prebival. Komensky se je brez nobenega odlašanja lotil svojega dela, za katero mu je knez dovolil vse, karkoli je zahteval. Komensky sestavil je znatno knjižnico, naravoslovni in tehnični kabinet, da, celo tiskarno, v kateri so se tiskale šolske knjige, posebnoma madjarske.

V Blatnem Potoku razvil je Komensky izredno delavnost. Preustrojl je šolo in izdal že l. 1651. knjigo: Schola pansophiae hoc est universalis sapientiae officina. Uvedel je tu prvič tudi šolske dramatične predstave in spisal knjižico „Schola ludus seu encyclopaedia viva“ ki je bila natisnjena prvič v Blatnem Potoku l. 1655., drugič pa v Amsterdamu l. 1656. Najvažnejše delo te dobe je pa svetevnoznani „Orbis pictus“.

Komenskemu ni bilo sojeno urediti v Blatnem Potoku sedemrazredno šolo, kajti češki bratje klicali so ga k sebi in vsled tega ostavil je Komensky gostoljubnega kneza Sigismunda in se vrnil l. 1954. v Lešno, zapustivši v Blatnem Potoku kot spomin svoje delavnosti trirazredno šolo, katera je še mnogo let uspešno delovala.

V Lešno zadela je Komenskega drugič velika nesreča. Mej Poljaki in Švedi unela se je vojska. Švedi so imeli iz začetka srečo na svoji strani, a ostavila jih je kmalu in Poljaki so dobili v oblast tudi Lešno. Misleč, da so češki bratje in sploh ondotni protestantje v kaki tajni zvezi s Švedi, a deloma tudi iz verske nestrpnosti, užgali so Poljaki Lešno dné 29. aprila leta 1656. Komensky izgubil je vse svoje imetje in vse svoje rokopise. Nenadomestna je bila in je še danes izguba velikega slovarja češko-latinskega in latinsko-češkega, za katerega je Komensky zbiral več kakor 40 let potrebni material, hudo ga je pa tudi zadela izguba skoro gotovega dela „Silva pansophiae“.

Češki bratje razšli so se po tej nesreči na vse strani sveta in se niso nikdar več združili v občino. Komensky zatekel se je najprej v Stetin, potem v Hamburg, kjer je nevarno zbolel in naposled v Amsterdam, kjer je ostal do svoje smrti.

— (Predavanje v Spodnji Šiški.) C. kr. kmetijske družbe tajnik gosp. Gustav Pirc bode v nedeljo 27. (jutri) v Šišenski čitalnici o fotografiji predaval.

— (Prva Vipavska sadjarska zadruga) ima letni občni zbor v nedeljo 3. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v Vipavski občinski pisarni z običajnim dnevnim redom, predpisanim v združnih pravilih.

— (Imenovanje.) Topilničarska nadzornika gg. Ivan Kavčič v Celji in Gustav Kroupa v Rablu imenovana sta za topilničarska upravitelja.

— (Posojilnica na Vranskem) imela je v svojem prvem upravnem letu, t. j. od 15. majnika do 31. decembra 1891, prometa 78.081 gld. 19 kr. Pristopilo je k njej 98 zadržnikov, izstopil pa jeden, tako da šteje koncem leta 1891. še 97 zadržnikov, kateri imajo v deležih 1740 gld. Hranilnih vlog se je vložilo od 120 strank 30.729 gld. 39 kr., izplačalo pa 2510 gld. in njih stanje s kapitalizovanimi obrestmi vred 28.572 gld. 94 kr. Posojil se je dalo v prvem upravnem letu 18756 gld., vrnilo pa 732 gld. 51 kr., tako da je njih stanje koncem 1. 1891. 18.023 gld. 49 kr. Posojila dana so 86 zadržnikom. Čisti dobiček znaša 107 gld. 33 kr. Vsled sklepa današnjega občnega zbora odda se od čistega dobička istim zadržnikom, kateri niso ob enem dolžniki, od njih deležev 5% dividenda, katera znaša 24 gld. 7 kr. Ostanek čistega dobička po 83 gld. 26 kr. odda se vsled sklepa današnjega občnega zbora k splošni rezervi, katera znaša 243 gld. 26 kr. Posebna rezerva znaša 177 gld. 99 kr. obedve rezervi tedaj 421 gld. 25 kr. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud posojilnice in se obrestujejo po 4 1/2%. Posojila se dajejo proti 6% samo zadržnikom. Uradni dan je vsako sredo od 9. do polu 12. ure dopoldne. Ako je v sredo praznik, uraduje se naslednji dan.

— (Tamburaški zbor akad. društva „Triglava“ v Gradcu) pod vodstvom g. cand. med. Hinko Šukljeja prav pridno napreduje. Zanj završil je pevovodja gosp. cand. med. Anton Švab ravno kar krasen venec slovenskih popevk, kateremu je dal naslov „Triglav“. Ta venec obsega pesmi: „V gorensko oziram se skalnato stran“, „Bom šel na planin'ce“, „Jaz pa grem, gor' na Cven“ (polka, narodna pesem iz Ljutomer). „Kje so moje rožice“, „V nedeljo v jutro vstala bom“, „Hribci ponižajte se“ (narodna pesem iz Savinjske doline), „Ljubica povej, povej“, „Bratci veseli vsi“ in končuje s koračnico „Bratje v kolo se vstopimo“. Poleg tega ima kot uvod motiv iz Triglavove himne „V gorensko oziram se skalnato stran“, pa prav ljubke prehode. Preje že je gosp. Švab transponiral za tamburaški zbor krasno Ipavčevo skladbo „Mrak“, nadalje lepo pesem „Tam za goro zvezda sveti“ in „Italijanski marš“. Najlepša točka pa, ki jo obsega repertoar tega tamburaškega zbora, je čudoviti intermezzo iz Mascagni-jeve opere „Cavalleria rusticana.“ Za njega transpozicijo gre vsa hvala pravniku g. Mirku Neratu. — Slovenskim tamburaškim zborom bo lejo te transpozicije gotovo prav dobro došle. Akademsko društvo „Triglav“ na prošnjo rado razpošilja dotične partiture. Gledé na to, da nimamo tiskanih transpozicij naših tako lepih pesmi,

Prebivalstvo Amsterdamsko vsprejelo je učenega a nesrečnega moža z velikim spoštovanjem, a mestni senat ga je naprosil, naj izda zbrana svoja dela. Nekateri tiskarji ponudili so Komenskemu za tedanje dobo jako ugodno nagrado in tako so izšli l. 1657. v zalogi Leve van Geera štiri veliki zvezki z naslovom „Opera didactica“. L. 1658. je Komensky izdal „Manualnik“ ali jedro sv. pisma, posvečeno iz Lešna iztrganim, tužnim, osiromašenim ali Bogu vedno verno udanim svojim češkim bratom, potem pa tudi še nekaj drugih manjših del. Zadnji spis Komenskega je l. 1668. izdana knjžica „Unum necessarium“ v kateri se poslavlja od žene in otrok in od svoje domovine in navajajoč svoje težnje in smotre pozivlje čitatelje, naj stori vsak kar mu je mogoče, da pomaga človeštvu do prave sreče.

Komensky umrl je dne 15. novembra v Amsterdamu udan, kakor vse svoje življenje, v božjo voljo. Truplo njegovo shranili so v bližnji cerkvi Naarden, duh njegov pa živi mej nami in delovanja njegovega košati plod vidimo še danes. Komensky je svetla zvezda v zgodovini naroda češkega in vsega človeštva in zato nam je dolžnost, da slavimo tristoletnico rojstva uzornega tega moža.

M. M.

želeti bi bilo, da slovenski tamburaški zbori jeden z drugim menjavajo svoj repertoar. D. B. T.

— (Slavnosti v stoletnico istarskega skladatelja Tartini-a.) ki so se imeli vršiti letos, preložile so se na bodoče leto.

— („Slovaška Čitalnica“ v Trstu) priredi v društvenih prostorih sledeče zabave: Dne 26. marca: predavanje g. prof. dr. K. Glaser-a: „Sledovi slovenščine od X. do XVI. stoletja“. Dne 2. aprila: predavanje g. Fran Podgoraika: „O moravskih ornamentih“. Dne 9. aprila: predavanje g. Vatroslav Holz-a. (Predmet se pozneje objavi). Dne 23. aprila: predavanje gosp. Matka Mandić-a: „Borba za obstanek“. Začetek vsakega predavanja bode točno ob 8 1/2 uri zvečer. Po udih vpeljeni gosti so dobro došli.

— (Veliki slovanski koncert) s plesom prirede dne 6. maja t. l. vsi slovanski velikošolci na Dunaji. Čisti dohodek namenjen je stradajočim Rusom. Slavnostni odsek se je sestavil iz zastopnikov vseh slovanskih akademskih društev, ter je že pričel svoje priprave. Podrobnosti in natančni vsopred priobčimo v kratkem.

— (V spomin Jana Amosa Komenskega) prirede združena češko-slovanska društva na Dunaji pod pokroviteljstvom grofa Ivana Harracha v koncertni dvorani pri Ronacherji (I Schellinggasse 4) v nedeljo dne 27. t. m. ob tristoletnici rojstva slavljenčevega velik koncert, združen s predavanjem o življenji in delovanji Komenskega. Koncert obsega mnogo jako zanimivih točk. Priprave vršile so se že davno, tako da obeta slavnost imeti vrlo lep uspeh v vsakem oziru. Začetek točno ob 1 1/2 uri.

— (Poljsko akad. društvo „Ognisko“) slavilo je dne 21. in 22. t. m. petindvajsetletnico svojega obstanka. Priredilo je ob tej priliki slavnostno sejo, katere se je udeležilo tudi mnogo bivših članov, ki zavzemajo sedaj že važna mesta v svoji domovini, jako sijajen in dobro obiskan koncert v dvorani „Ehrbar“, pri katerem je prisostovalo mnogo odličnega Dunajskega slovanskega občinstva ter komers v prostorih „slovanske Besede“, kojega so se udeležili zastopniki raznih slovanskih društev.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj, 25. marca. Izjava ces. namestnika v spravi komisiji smatra se v Pragi kot tako, s katero se ministerstvo poteza nazaj. Mladočehi so gospodarji položaja in so pustili govoriti za se Staročehi in veliko posestvo. Vlada, Staročehi in fevdalno veliko posestvo uklonilo se je mladočeškemu upor proti spravi, katero smatrajo mladočeški krogi kot definitivno pokopano.

Dunaj 25. marca. S 1. aprilom prične se direktna zveza s poštnimi nakaznicami mej Avstro-Ogersko in severno-ameriškimi zjedinjimi državami.

Sofija 25. marca. Nove vesti o atentatu na Stambulova so popolnoma izmišljene.

Atene 25. marca. Zbornica je razpuščena. Nove volitve bodo 1. maja in se snide novovoljena zbornica dne 25. maja.

Varšava 25. marca. General Gurko vrnil se je iz Peterburga. O prihodu carja ni znano ničesar.

Berolin 25. marca. Popoldne bila seja ministerstva, katere sta se udeležila nova ministra Eulenburg in Bosse.

Pariz, 26. marca. „Soleil“ pravi, da bo vlada v sporazumljenji s tukajšnjimi zastopniki vnanjih držav iztirala vse inozemske anarhiste, kakor hitro bodo zaprti prouzročitelji zadnjih atentatov. V Saint Denisu zaprli so včeraj zopet dva anarhista. Dosedaj je bilo zaprtih 22 anarhistov.

Razne vesti.

* (Električna razstava v Moskvi.) C. kr. trgovsko ministerstvo naznanja, da bode od 14. aprila do 14. oktobra t. l. razstava električnih svetil, telegrafskih in telefonskih strojev in naprav, kako se da elektrika porabi pri železnica, vojaštvu, hišnem gospodarstvu, zdravilstvu itd. Razstavljene bodo tudi vse novosti na raznih poljih tehnike, literature in risarstva.

* (Edward August Freeman,) angleški zgodovinar in publicist, umrl je pred kratkim na svojem posestvu v Harbornu. Potoval je mnogo po Istri, Dalmaciji in sploh po Balkanskem polotoku.

Živel je dolgo časa v Dubrovniku ter napisal svoje utiske v Hrvatih v knjigi „Letters From Istria and Dalmatia“. Petal se je ne samo z angleško povestjo, nego tudi s slovansko in občeevropsko. Izmed njegovih del bodi omenjena „Zgodovina osvojenja Angleske po Normanah“, „Razvijanje angleške ustave“, „Osmanska moč v Evropi“, „Historična geografija Evrope“ itd.

* (Eksplozija v kraljevskem gradu „Laucken“) ki se je pripetila te dni v spalni sobi, bila je posledica zanikarnosti. Užgal se je bil plin, ki je puhtel iz neke poškodovane cevi in je bil težko poškodovan jeden delavec. Kralj bil je ob času eksplozije v svoji delavni sobi in je osupnen prihitel, z njim kraljica in princezinja Clementina. V prvem hipu se je mislilo na anarhistični atentat, kar se pa ni potrdilo.

* (Samomor komponista.) Angleški skladatelj Gornig Thomas vrgel se je v napadu blaznosti v Londonu pred železniški vlak zapadne postaje Hampetadeke in bil takoj mrtev.

* (Potresi.) Vsled zadnjih potresov na Ljuparskih otokih zrušilo se je na otoku Alicudi več hiš, mnogo drugih pa je zelo poškodovanih.

* (Zopet ukraden dinamit.) Od dva tisoč zabojev dinamita, katere je poslala neka tovarna v Marseille, bilo je ukradenih pet ko so jih izkrcavali na drugo ladjo. Ker je mej delavci v pristanišči mnogo anarhistov, sumi se, da je ta tatvina delo anarhistov.

* (Grozno maščevanje.) Na Ogerskem imenuje vlada občinske načelnike in tako so tudi dobili v neko vas blizu Trenčina na to mesto moža, ki je siromaške kmetovalce gulil. V tej vasi je nastala lakota, a vzlic temu, da je bila potreba res velika, ni hotel načelnik razdeliti živila, katera je v ta namen dobil. Pred nekaterimi dnevi zbrali so se mnogi stradajoči kmetovalci po noči pred županovim stanovanjem, zabili vrata in okna in potem užgali hišo. Vaščanje so načelnika le z veliko silo rešili, imetje njegovo pa je popolnoma zgorelo.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolešči utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego dve steklenici se ne pošilja. 6 (42—4)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

PRVIKRAT!

Št. 33. Slovensko gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 473.

V nedeljo, dne 27. marca 1892.

V dvorani Ljubljanske čitalnice.

NORA.

Igrokaz v štirih dejanjih. — Spisal Henrik Ibsen. — Preložil Fr. Svoboda. — Režiser gospod Ignacij Borštnik

OSOBE:

Robert Helmer, odvetnik	—	—	gospod Borštnik.
Nora, njegova soproga	—	—	gospa Borštnik-Zvonarjeva.
Ervin,	} njiju otroci	—	—
Bob,		—	—
Emica,		—	—
Doktor Rank	—	—	gospod Danilo.
Gospa Lindanova	—	—	gospa Danilova.
Günther	—	—	gospod Sršen.
Marijana, pestunja	} pri Helmerju	—	gospica Kozjakova.
Helena, služkinja		—	gospica Pavškova.
Postrešček	—	—	gospod Karlič.

Igra se vrši v Helmerjevem stanovanju.

Tučet:

26. marca.

Pri Matto: Pohl, Schwarz, Banhegy, Fleissig, Adler, Kulhanek z Dunaja. — Schwarz iz Rudolfovega. — Arko iz Kočevja. — Lavrič iz Trsta. — Altman iz Berlina.

Pri Stomu: Tobias, Mandl, Branter, Dr. Golner z Dunaja. — Zuccolini iz Trsta. — Troger iz Vipave. — Weiss iz Gradca.

Pri avstrijskem cesarju: Kos iz Boh. Bistrice. — Theuerschus iz Tržica. — Zaveršnik iz Cirknice. — Senčar, Ingle iz Idrije.

Pri Virantu: Obrester, Fleš z Ribnice.

Umrlj so v Ljubljani:

23. marca: Katarina Puchek, paznikova vdova, 51 let, sv. Petra cesta št. 14, carcinoma.

24. marca: Edmilla Arnold, delavka, 35 let, sv. Petra cesta št. 3, tujor haepatia. — Franc Orošek, trgovec 71 let, Spitalske ulice št. 9, otrpnjenje arca. — Elizabeta Borufka, stojivodjova žena, 51 let, Marije Terezije cesta št. 10, metro carcinoma. — Ana Puc, delavčeva žena, 74 let, sv. Petra cesta št. 58, pneumonia.

V deželni bolnici:

23. marca: Mihael Mekak, gostac, 70 let, marasmus. — Marija Alič, delavka, 18 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-kriha v mm.
24. marca	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	738.8 mm. 738.5 mm. 739.4 mm.	1.0° C 10.8° C 3.4° C	sl. jzh. sl. sah. sl. zah.	obl. jasno jasno	0.00 mm.
25. marca	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	740.2 mm. 739.3 mm. 739.0 mm.	-2.0° C 11.8° C 5.2° C	brezv. sl. jzh. sl. jzh.	megla jasno jasno	0.00 mm.

Srednja temperatura 5.1° in 5.0°, za 0.2° nad in 0.1° pod normalom.

Dunajska borza

do 26. marca t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	94.20	94.30
grebrna renta	93.55	93.65
zlatna renta	110.80	110.75
5% marcna renta	102.90	102.70
Akcije narodne banke	965.—	982.—
Kreditne akcije	309.75	309.50
London	118.85	118.75
Srebro	—	—
Napol.	9.42	9.43
C. kr. cekini	5.59	5.60
Nemške marke	58.10	58.07 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	138 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	181
Ogerska zlatna renta 4%	107	50
Ogerska papirna renta 5%	101	85
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	50
Kreditne srečke	100 gld.	187
Rudolfove srečke	10	23
Akcije anglo-avstr. banke	120	147
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	234	—

Namestu posebnega naznanila.

Globoko užaljenega srca naznanjava podpisanca vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je vsemogočni Bog najino ljubo hčerko

Elizabeto

dne 25. t. m. ob 10. uri zvečer v starosti 20 mesecev poklical na oni boljši svet.

Pogreb bo v nedeljo dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu. Prosi se tihega sočutja.

V Ljubljani, dne 26. marca 1892.

Alojzij in Antonija Kaligar stariši.

(331)

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja v sled smrti nepozabnega očeta in tasta, gospoda

Janeza Babler-ja

in za častno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo najiskrenejšo svojo zahvalo.

(329) Žalujemo ostali.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja, kateri so nam došli o smrti nepozabnega sina

Rihard-a

za mnogobrojno častno spremstvo k zadnjemu počitku in za mnoge krasne vence izrekava najsrčnejšo zahvalo.

Gospod in gospa Mathian ml.

V Ljubljani, 25. marca 1892.

(332)

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze odkritosrčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti predrage mi soproge, gospe

Elizabete Šinko

izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sl. požarni bramb. gg. pevcom, darovateljem vencev in vsem drugim, ki so nezaljubljeni pokojnici zadnjo čast izkazali, svojo najsrčnejšo zahvalo.

V Središči, 24. marca 1892.

Jos. Šinko.

Ker mi pri odhodu z Jesenic v Podnart ni bilo mogoče se osebno posloviti pri vseh prijateljih in znancih, kličem jim tem potem prisrčni:

Z Bogom!

Josip Pleteršnik

(322) železniške postaje predstojnik.

Knjige in muzikalije

pokojnega gosp. Vojteha Valente se razprodajajo na Celojski cesti h. št. 10 v I. nadstropju od 11. ure popoldne do 1. ure popoldne in od 3.—5. ure popoldne.

Nepremične vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (860—27)

R. RANZINGER

speditör e. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Samo 2 gld. 85 kr.

Velika tovarna ur v Washingtonu, katere generalni zastopnik sem jaz, dala mi je nalog, razprodati vso zalogo finih ur po kateri koli ceni. — Vsled tega dajem

uro na sidro

s kazalnikom za sekunde

iz pristnega srebrnega nikla, natančno regulovano, za kar jamčim, za nečuvno nizko ceno

samo 2 gld. 85 kr.

in izjavljam, da so vse brez hibe, povsem nove sidraste ure. — Da je moči vsako naročilo iz provincije izvršiti, prosim velenjene naročnike in čitatelje tega lista, naj se oglašajo čim prej mogoče. — Da se ubrani vsakršna poškodba mej potom, zamotana je vsaka ura v lesen zabojček; vsaki uri je pridejan navod in cenik. — Dokler je kaj v zalogi pošilja te ure po postnem povzetju (250-3)

Dunajski generalni zastopnik Blodek
Wien, II./3, Schreigasse Nr. 9, 1 St./B.

Za vsakogar (298—2)

povsem sigurna eksistenca.

40 gold. na teden more zaslužiti vsakdo, koor ima količjak znanja na deželi, tudi poleg navadnega svojega opravka, brez risika, brez glavnice in brez strokovnega znanja in sicer lahko, prevzemši zastopništvo znane tovarniške veletržnice. Samo pismene ponudbe je pošiljati Fr. Špaček-u v Pragi 12-II.

Častna diploma Zagreb. 1891. Zlata svetilnja Temesvar.

Kwizde

restitucijska tekočina

Pralna voda za konje. Cena steklenici 1 gld. 40 kr. a. v.

Rabi se nad 30 let v dvornih hlevih, v velikih hlevih vojaških in zasebnih kot krepičilo pred in po težkih delih, proti podvitjam, izvinenjam, otrpnenju kit i. t. d. ter daje konjem posebno moč za brzi tek.

Paziti je na gorenjo varnostno znamko in zahtevati je izrečno Kwizdino restitucijsko tekočino. Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah s specerijskim blagom.

Glavna zaloga (241)

Franz Joh. Kwizda,

e. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Kašlja ni več!

Staro in preizkušeno domaće zdravilo so pristni

Oskar Tietze-jevi

čebulni bonboni

ki prese-netljivo hitro uplivajo proti kašlju, hripavosti, zasli-zenju i. t. d. Ze izborna sestava mojih bonbonov je porok za uspeh. Pazi je torej natančno na ime Oskar Tietze in na „čebulno znamko“, ker se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo škodljivi. — V zveznjah 4 in 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekar F. Križan, Kromeriz. Zaloge pri vseh lekarnah in trgovcih s specerijskim blagom. V Ljubljani pri: U. pl. Trakóczy-ju, lekarju in L. Grečel-ju, lekarju. (918-27)

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam prečastitemu občinstvu in p. n. gostom da bodem od dne 24. t. m. premestil svojo

gostilno

katere sem doslej imel na Starem trgu št. 7

v g. Sevnika hišo na Starem trgu št. 11.

Priporočajoč se prečastitemu občinstvu še v nadalje obiskovanje in zaupanje, obecam, da bodem tudi v naprej kar najboljše mogoče skrbel za točno in dobro postrežbo. Z odličnim spoštovanjem

Fran Pok, gostilničar.

(828)

Težak voz

(parizar)

dobro ohranjen, za štiri konje, noseč 100 centov, proda se po nizki ceni pri sedlarju Ranzingerju, Ljubljana, Poljanska cesta št. 26. (317—2)

Prodaja sadik.

Meščanska korporacija v Kamniku ima na prodaj v gozdu Bistrici več tisoč prav lepih tri- in dvetletnih

mecesnovih sadik

po 2 gld. 50 kr. tisoč na mestu; dalje več tisoč

sadik črnega borovca

po 1 gld. 50 kr. tisoč in štiri in petletne jako lepe

smreke

po 2 gld. 50 kr. na mestu.

(326—1)

B. Schmelzer
stolar

v Ljubljani

pred „Prulami“ št. 3

priporoča se častitemu p. n. občinstvu in gg. gostilničarjem za izdelovanje

vsakovrstnih stolov

za gostilne, vrte, salone, pisarne itd.

Uzorec in ceniki (318—1)

pošiljajo se na zahtevanje zastoj.

Zunanja naročila izvršujejo se točno in vestno.

Naznanilo.

P. n. častitemu občinstvu kakor tudi do-sedanjim mojim naročnikom uljudno nazna-njam, da sem se preselil

v Židovsko ulico št. 8
(poleg krznarja Kaseka)

ter p. n. častito občinstvo uljudno prosim, da bi me blagovolili tudi v novem stanovanji po-častiti z mnogobrojnimi naročili

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Fran Kreč,

krojač v Židovskih ulicah
št. 8 v Ljubljani.

(289—2)

Oljni ekstrakt za uho

od 3. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoriteto, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluh, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti dopušljatvi gld. 1.70 v vsej Avstr.-Ogerski franko-vano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni g. Mittlerja v Zagrebu; nadalje pri Za-netti-ju v Trstu, Jožefu Cristofoletti-ju v Gorici; Antonu Mizzano na Reki, — na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem Trgu št. 8 in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 196. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom

c. kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (962)

V Kamniku

išče se čez poletje in sicer za štiri mesece

lepega stanovanja

obstoječega iz treh popolno mebliranih sob in iz kuhinje z vsem potrebnim orodjem. — Ponudbe naj se blagovole pošiljati upravištvu „Slovenskega Naroda“ pod naslovom: Stanovanje št. 92. (321—1)

Veliko izbiro

izprehodnih palic

po najnižji ceni (od 15 kr. naprej) priporoča k pričetni sezoni

Kočevska domača obrtnija v Ljubljani,

Šelenburgova ulica št. 4. (319—2)

Prekupniki dobé primeren popust.

Dobrega jabolčnega mošta

ima na prodaj 180 veder

J. Suwa v Šiški pri Ljubljani.

Išče se komptoirist

zajedno

knjigovodja

zmožen slovenskega in nemškega jezika, ki more takoj ustopiti. — Ponudbe, katerim je pridejati prepise spricval in 5 kr. marko, naj se pošljejo upravištvu „Slovenskega Naroda“. (301—3)

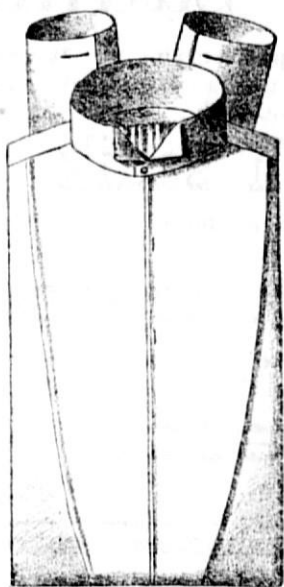
Malinov sirup.

Kuhan s soparom iz dišečih gorskih malin, napravljen natančno po avstrijskem pripravljaju zdravil, ima najlepši duh in naravno lepo barvo. Steklenica z 1 kg. sirupa 65 kr., iztehtan od 5 kg. višje a kg. 55 kr. Mala steklenica 35 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59—6)

Srajce za gospode

iz najboljšega blaga.

Zavratnike. Zapestnike.

Kravate.

Nogovnice. Rokovnice.

Naročila (259—3)

se izvršujejo točno in po ceni pri

Mariji Podkrajšek

v Ljubljani, Špitalske ulice.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva (195—5)

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene polzvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborno mareno pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vs ak dan sveže. 1/2 litra 11 kr., 1 liter 25 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri gospé Mariji Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Krasni uzorci za zasebne kupce zastonj in frankovano.

Kujiga uzorcev za krojače nefrankovano.

Blago za obleke.

Peruvije in dosking za čé. duhovščino, predpisano blago za o. kr. uradnikov uniforme, tudi za veterane, ognjegasce, telovadce in za livreje, sukno za billarde in igralne mize, nevaljano sukno, tudi nepremočljivo, za lovske suknje, pralno blago, potne ogrinjače od gld. 4 do gld. 14 itd. — Kdor hoče imeti hvaljevedno, pošteno, trdno, čisto volneno sukno, ne pa cenene counje, kakor jih prodajajo kramarji od hiše do hiše in katere niso vredne, da se plača zanje krojaču za delo, obrne naj se do

Ivana Stikarofskega v Brno.

Permanentna zaloga sukna za več kakor 1 1/2 milijona gld.

Največja razpošiljalnica na kontinentu.

V svarilo! Svarim p. n. publiko pred tvrdkami, katere pripo-ročajo „ostanke“, „coupons“ po 3-10 m dolge in takozvane „odrezke“ za salonske obleke. Sleparsivo se vidi že iz tega, da so ti odrezki jednako dolgi, kajti taki odrezki se sestav-ljajo iz nemodernih, pohabljenih in nerazprodavnih komadov. Ta zanikarna roba, katero kupijo te tvrdke iz druge in tretje roke, je vredna komaj tretjino svoje cene. Razpošiljam samo po povzetju, za več kakor 10 gld. frankovano. — Dopisovanje v nemškem, ogerskem, če škem, poljskem, italijanskem in francoskem jeziku. (235—5)

Sladčičarna

Jos. Šumi v Ljubljani.

P. n.

Za bližajoči se velikonočni čas priporočam p. n. čast. trgovcem-veletržcem svojo veliko zalogo in najlepšo zbirko času primernih izdelkov.

Novo! Jajčka iz čistega sladkora v raznih lepih neškodljivih barvah.

(ptičja) majhna 600 komadov	1 kilo.	
„ srednja 220 „	1 „	
„ (Dragée) 180 „	1 „	
„ večja 120 „	1 „	samo rdeče barve.
Čokoladna jajčka 400 „	1 „	prevlečeni s čokolado
Lešnikovi jedrci 350 „	1 „	

Dalje fino izdelana jajčka, okrašena s cvetlicami po 4, 7, 12, 15, 20 kr. do 60 kr.

Kristalna in atlasova jajčka, ki se odpro od 20 kr. do 1 gld. komad.

Jagnjeta (zajčke) iz sladkora 15 „ 1 „

Jajčka iz lesa, stekla, traganta, za napolniti s sladčicami.

Vedno v zalogi sveže kandite, čokolada, rože in cvetice za okrašenje povitnic (tort), maličen sok, homeopatične kroglice, sadilnova, marelna, malinova in grozdčna omaka (salse). Po najnižjih cenah proti vsaki tukajšni konkurenci.

Prepriča se lahko vsakdo, ker tudi majhna naročila za poskušnjo izvršujem točno. Veletržcem dajem posebno ugodne cene.

Z naročili prosim ne odlašati, ker ne bi mi bilo mogoče v zadnjem času vsem zahtevam ustreči

Z odličnim spoštovanjem

(293—2)

Josipina Šumi v Ljubljani.

Dražba.

Po umrlem gospodu Josipu Vanič-u, vinskem in lesnem trgovcu, pripravitelju žganja in posestniku na Krškem, prodajalo se bode iz zapuščine sledeče: Staro gorsko belo in črno vino; veliko število dobroukusnih vinskih sodov v velikosti od 1 do 70 veder, vedro cenjeno samo po 15 kr. Nadalje velika, skoraj nova hiša, jako pripravna za obrtnijo ali gostilno, zraven je lep velik vrt; ograja vrta zasajena je z ameriškimi trtami, katere že najzlahtnejše grozdje rodé, vse sredi mesta. Hišo zelo pripravno za stanovanje z malim vrtom, zraven župnijske cerkve. Vinograd, kateri je zasajen s samimi ameriškimi trtami in kot vzgledni vinograd pripoznan, z velikim hramom ali zidanico in lepo veliko stiskalnico. Vinograd, „cvika“ imenovan, njive in hoste. Skladišče ovs, krompirja, repe itd. Velika zaloga vsakovrstnega lesa, za stavbo, za tesarje in mi-zarje. Prodajalo se bode tudi veliko drobnin, kakor: podob, oblek, ur, verižic, postelj in posteljne oprave, omar itd. itd., potem veliko gospodarskega blaga, kakor: voz, verig, vrví, žag itd.

Dražba se prične dne 30. marca ob 8. uri zjutraj na Krškem hiš. št. 24. (320—2)

Častito p. n. občinstvo se uljudno vabi k tej dražbi.

Pozor!

gospodinje!

Pozor!

! Razprodaja !

Razprodaja

modrobelo posteklene plošče-vinaste kuhinjske posode

pri

Andr. Druškovič-u

trgovina z železjem

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Dobiva se tudi vsakovrstno hišno in kuhinjsko orodje po najnižji ceni. — S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem, gostilničarjem, predstojništvom bol-nice itd. najboljše prilika, svoje hišno in kuhinjsko orodje po ceni dopolniti ali pa si novo omisliti.

Nevestam priporočam svojo nalašč za novo gospodarstvo sestavljeno hišno potrebščino iz železa od gld. 15.— do gld. 200.—.

Vnanja naročila se takoj in vestno izvršijo. (54—22)

! Razprodaja !

! Najnižje cene !

Brata Schweiger v Črnomlji.

priporoča se p. n. častitemu občinstvu za vsa v
mizarsko obrt spadajoča dela z zagotovitvijo, da
bode p. n. častitim naročnikom vselej postregel z
najboljšim blagom in nizko ceno. (292—2)

PETER LASSNIK v Ljubljani.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

— Znanja naročila se točno izvrše. — Kdor kupi več, dobi odpust od cene.

Ilustrovani cenilniki semen,
vrtnic in drugih cvetlic za v
lonce, špargelnovih sadik i. t. d.
zastonj in franko.

Blago iz prvih tovarn v Avstriji!

Senzacijonelne cene.

Velikomestna izbiera.

Zaradi

popolne opustitve in zatvoritve trgovine

dne 7. maja, se bode

=== velikanska zaloga vsakovrstnega ===

konfekcijskega

blaga za dame

po čudovito nizkih cenah

popolnoma razprodala.

V zalogi nahajajočih se komadov, naročenih za pomladansko in poletno sezono, sta dve tretjini popolnoma novi in moderni, vrh tega so pa še komadi, dobljeni o izredni priliki, ter se bodo prodajali

po nečuveno nizkih cenah

na primer:

Dežni plašči po 4.—, 5.50, 7.— in 9.— gld.

Pomladanski manteau in fichu po 5.50, 8.—, 11.— in 14.— gld.

Moderne pomladne jopice, 90 cm dolge, po 5.50, 8.— in 13.— gld.

Najnovejši pomladni capes po 5.50, 8.—, 12.— in 15.— gld.

Dežni plašči za otroke po 2.50, 4.— in 6.— gld.

Senzacijonelno:

Dežni plašči in ronde iz himalajskega blaga po 7.50 in 10.— gld.

Prašni plašči iz sukanca po 5.50, 7.— in 11.— gld.

Prašni plašči iz lustra po 2.75, 4.— in 5.50 gld.

Plašči iz klejane svile po 7.50, 10.— in 14.— gld.

Fini plašči iz sukanca, garantovano nepremočni, po 4.50, 6.— in 8.— gld.

Prašni plašči iz svile po 7.—, 9.— in 14.— gld.

Samo dokler je kaj v zalogi, drugega blaga po tej ceni ni dobiti.

Priporočam nadalje modele za capes, dežne plašče, finejše jopice, ronde itd. po izredni ceni.

Dan otvoritve velike moje trgovine na Dunaji, I., Bauernmarkt št. 8 in Brandstätte št. 6 naznanim pozneje.

=== Police, mize in poprsniki so po ceni na prodaji. ===

Z odličnim spoštovanjem

Karol Kmelniger

(313—1)

v Ljubljani.

=== **Samo na Mestnem trgu št. 5.** ===